

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Національного
університету «Чернігівська
політехніка»

26 лютого 2024 р. протокол № 3

Введено в дію наказом ректора
від 27 лютого 2024 р. № 37/ВС

ПОЛОЖЕННЯ
про проєктне навчання в Національному університеті
«Чернігівська політехніка»

*зі змінами, внесеними згідно із рішенням
Вченої ради від 24.02.2025, протокол
№3, та наказом ректора № 43/ВС від
24.02.2025*

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про проєктне навчання (далі – Положення) в Національному університеті «Чернігівська політехніка» (далі – Університет) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стратегії розвитку Національного університету «Чернігівська політехніка» на 2021-2027 роки – <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/strategia-rozvytku.pdf>, «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівська політехніка» – <https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf> та інших нормативно-правових актів.

1.2. Положення визначає основні засади організації проєктного навчання (project-based learning) в Університеті для здобувачів вищої освіти (далі – здобувачі) освітнього ступеня бакалавр, магістр.

1.3. Проєктне навчання є одним із варіантів формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. Проєктне навчання – це форма організації освітнього процесу для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавр, магістр, яку здобувач має змогу обрати замість вивчення вибіркових дисциплін, що формують соціальні та підприємницькі навички, вибіркових дисциплін циклу загальної підготовки (<https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/osvitnij-proczes/dovidnyk-vd.pdf>) та/або самостійної роботи при виконанні індивідуального завдання (РГР, курсової роботи (проєкту), кваліфікаційної роботи).

Обсяг проєктного навчання може становити від 3 до 10 кредитів ЄКТС.

1.4. Метою проєктного навчання є систематизація знань, а також розвиток професійних і соціальних навичок через створення рішень для вирішення реальних проблем або певних виробничих завдань, а також створення власних продуктів.

1.5. Освітнім результатом навчання за проєктною формою є отримання компетентностей та програмних результатів навчання, передбачених відповідною Освітньо-професійною програмою (далі – ОПП). Проєктне навчання передбачає практичне застосування знань для вирішення конкретних реальних проблем і завдань через реалізацію проєктів.

1.6. Проєктне навчання ґрунтується на тісній взаємодії між кафедрами Університету та стейкхолдерами, в тому числі представниками роботодавців, що побудована на єдиних засадах узгодженої взаємодії фундаментальної та практичної підготовки спеціалістів певного профілю.

1.7. Перевагами проєктного навчання перед іншими формами організації освітнього процесу є:

- контекстність, оскільки занурення здобувачів в практичні ситуації та умови, подібні до тих, в яких він буде працювати під час майбутньої професійної діяльності, зумовлює успішність формування трудових дій;
- досягнення результату проєкту (створення продукту) у вигляді формалізованого освітнього досягнення;

- можливість використання результату проекту (створеного продукту) в якості інструменту оцінки навчальних досягнень;
- можливість збирання продуктів освітньо-професійної діяльності з метою створення портфолію особистих та професійних досягнень;
- різноманіття форм проєктного навчання (за видами, тривалістю і складом учасників) дозволяють розглядати їх як унікальне середовище для професійної та особистісної взаємодії здобувачів один з одним.

1.8. Освітній результат виявляється у набутті здобувачами компетенцій та отриманні програмних результатів навчання, що передбачені відповідною ОПП.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ПРОЄКТНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ

2.1. Основними завданнями навчання, що здійснюється у форматі проєктної діяльності в Університеті є:

- реалізація практико-орієнтованої професійної підготовки на основі project-based learning підходу;
- досягнення програмних результатів навчання та розвиток ключових компетентностей завдяки застосуванню знань у реальних ситуаціях під час розробки проєктів;
- реалізація індивідуальних освітніх траєкторій;
- підвищення мотивації та залучення здобувачів до процесу отримання навичок (soft skills та hard skills);
- розвиток у здобувачів навичок системного і критичного мислення, а також здатності використовувати системний підхід для прийняття рішень та ефективного вирішення поставлених завдань;
- створення умов, які сприяють розвитку креативного мислення здобувачів та їх здатності пропонувати новаційні рішення проблеми, генерувати нові ідеї, створювати нові продукти;
- оволодіння здобувачами технологіями розробки та впровадження проєктів;
- набуття і накопичення здобувачами особистого досвіду у сфері проєктування;
- підвищення ініціативності та самостійності здобувачів при навчанні, розвиток навичок самоорганізації та відповідальності за результат і якість створеного проєкту (продукту);
- формування у здобувачів вмінь працювати у команді та розвиток лідерських навичок;
- вдосконалення навичок комунікації в конкретних галузях або областях професійної діяльності;
- визначення обдарованих здобувачів, які володіють здатністю активно та швидко генерувати ідеї та впроваджувати їх в реальні проєкти;
- підвищення конкурентоздатності випускників Університету на ринку праці;
- інтеграція освіти та реального сектора економіки через залучення стейкхолдерів (зокрема, роботодавців) у освітній процес.

2.2. Основними типами проєктів, які реалізуються здобувачами під час проєктного навчання, є:

а) за результатами:

- практично-орієнтовані (прикладні) – результат діяльності учасників чітко визначено з самого початку, він орієнтований на розв'язання прикладних задач, вирішення актуальних для спільноти проблем. Результатом може бути розроблене і обґрунтоване проєктне рішення у формі документу, програми, рекомендацій, концепцій, програмного продукту (прототипу) і інше);

- теоретично-орієнтовані (фундаментальні) – результат діяльності учасників спрямований на одержання знань про закономірності розвитку природи, суспільства, людини;

- аналітичні проєкти – спрямовані на збирання інформації про об'єкт, явище, на ознайомлення учасників проєкту з цією інформацією, її аналіз і узагальнення фактів;

б) за змістом:

- монодисциплінарні;

- трансдисциплінарні.

в) за кількістю залучених кафедр:

- кафедральні;

- міжкафедральні.

2.3. Кафедри Університету спільно із зацікавленими стейкхолдерами формують перелік тем проєктів, що можуть бути реалізовані в рамках проєктного навчання. При створенні переліку тем необхідно керуватися такими принципами:

- виконання проєктів має бути націлене на розв'язання конкретної проблеми;

- необхідно уникати спрощення тем проєктів (проєктних завдань), а в ході їх виконання здобувачі повинні досягти нових результатів, визначених у підпункті (а), п. 2.2;

- тематика проєктів (проєктних завдань) повинна забезпечувати інтеграцію знань, вмінь та навичок, необхідних для розв'язання завдань професійної діяльності майбутніх випускників в рамках ОПП;

- проєкти мають надавати можливість комплексного вивчення тем освітніх компонентів, сприяючи розвитку загальних та спеціальних (фахових) компетенцій та програмних результатів навчання в рамках ОПП;

- тематика проєктів (проєктних завдань) має відповідати видам професійної діяльності, які передбачені відповідною ОПП;

- перелік тем має охоплювати категорії освітніх компонент, у рамках яких здобувачем вищої освіти може бути обране проєктне навчання.

Перелік тем проєктів може оновлюватись щосеместрово на основі тенденцій розвитку певної галузі, спеціальності, потреб регіону за результатами обговорення освітньої програми з стейкхолдерами.

Перелік тем проєктів узгоджується Центром створення та розвитку стартапів із завідувачами кафедр та гарантами ОПП та затверджується на засіданні Ради роботодавців.

Інформація про тематику проєктів, що пропонуються здобувачам відповідної освітньої програми, розміщується в системі дистанційного навчання Moodle та/або на сайті випускової кафедри.

2.4. Керівником проєктного навчання є науково-педагогічний працівник (НПП) Університету або працівник підприємства/установи/організації, який призначається розпорядженням директора ННІ (декан факультету). Один НПП може бути керівником не більше трьох проєктів на семестр.

Обов'язки керівника проєктного навчання:

- здійснювати загальне керівництво командою здобувачів;
- підтримувати постійну комунікацію із здобувачами, дирекцією навчально-наукового інституту (деканатом факультету) та зав. кафедри, гарантом ОПП з метою своєчасного виконання проєкту;
- брати участь у оцінюванні результатів навчання здобувачів відповідно;
- організовувати обговорення із стейкхолдерами змісту проєктів щодо відповідності ОПП та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;
- брати участь у оновленні переліку тем проєктів;
- проводити роз'яснювальну роботу серед здобувачів щодо особливостей та переваг проєктного навчання;
- брати участь в аналізі результатів проєктного навчання здобувачів та вносить пропозиції щодо поліпшення якості підготовки.

2.5.3 метою підвищення ефективності роботи команди здобувачів вищої освіти за рішенням керівника проєктного навчання може бути залучений ментор проєкту з кола стейкхолдерів (представник бізнес-структур, громадського сектору, наукової сфери, незалежний фаховий експерт тощо), який на громадських засадах здійснюватиме консультування команди під час роботи над проєктом.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ПРОЄКТНОЮ ФОРМОЮ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

3.1 Для вибору проєктного навчання здобувачі мають до початку семестру самостійно сформувати команду та звернутися до директора відповідного ННІ (декана факультету) з відповідною заявою (додаток 1).

Команда проєкту може складатися із 2-5 осіб не залежно від спеціальності, освітнього ступеню та/або курсу.

3.2 Директор ННІ (декан факультету) готує розпорядження по ННІ (факультету), яким визначається склад команди здобувачів, назва проєкту, термін проєктного навчання (як правило, один семестр), обсяг кредитів ЄКТС та керівник проєктного навчання – НПП Університету або представник роботодавців (додаток 2).

Оформлення здобувачів на проєктну форму навчання здійснюють, зазвичай, до початку навчального семестру, або впродовж першого місяця від його початку.

У разі подання заяви від декількох команд на виконання однієї і тієї ж теми, відбір команди проводиться на конкурсній основі за процедурою, яку визначає ННІ (факультет) спільно з випусковою кафедрою та/або з

представниками роботодавців, у формі співбесіди, тестування, анкетування тощо.

3.3 Після оприлюднення розпорядження проєктне навчання з визначеним обсягом кредитів ЄКТС включається до індивідуального навчального плану здобувача і є обов'язковим для реалізації.

У разі успішного виконання проєкту інформація про проєктне навчання має бути відображена у документах про освіту.

3.4 Обсяг навчальної роботи для керівника проєктного навчання визначається «Нормами часу на виконання основних видів навчальної, методичної, наукової і організаційної роботи науково-педагогічних працівників Національного університету «Чернігівська політехніка» (<https://stu.cn.ua/wp-content/stumedia/normobaza/normdoc/norm-osvitproces/normi-chasu-na-vykonannya-robit-npp.pdf>).

3.5 Поточне і підсумкове оцінювання здійснюється на основі вимог силабусу та робочої програми проєктного навчання та проводиться керівником проєктного навчання. Підсумкова оцінка вноситься в електронну заліково-екзаменаційну відомість в АСУ «ВНЗ».

(пункт 3.5 Положення зі змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої ради від 24.02.2025, протокол №3, та наказу ректора № 43/ВС від 24.02.2025)

4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЄКТНОГО НАВЧАННЯ

4.1 Фінансування проєктного навчання здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, коштів юридичних (фізичних) осіб, коштів підприємств/організацій/ установ та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

4.2 Навчально-методичне забезпечення проєктного навчання за відповідною ОПП має включати:

- силабус, робочу програму;
- методичні рекомендації до виконання проєктів;
- перелік тем (проєктних завдань).

Силабус має обов'язково містити інформацію про: засвоєння здобувачами загальних та професійних компетенцій із відповідної ОПП та про набуття здобувачами програмних результатів навчання з точки зору практичного досвіду з урахуванням змісту ОПП підготовки фахівців.

Для реалізації проєктного навчання у межах самостійної роботи за дисциплінами ОПП використовується навчально-методичне забезпечення відповідних дисциплін із зазначенням у силабусах (робочих програмах) особливостей виконання та оцінювання проєктного завдання.

(абзац другий, шостий пункту 4.2 Положення зі змінами, внесеними згідно із рішенням Вченої ради від 24.02.2025, протокол №3, та наказу ректора № 43/ВС від 24.02.2025)

4.3 Матеріально-технічне забезпечення проєктного навчання включає предмети, обладнання та устаткування спеціалізованих лабораторій Університету, центру створення та розвитку стартапів, а також підприємств та організацій, на вирішення проблем яких спрямовано конкретний проєкт.

Положення не є оригінальним науковим текстом та укладачі не претендують на авторство і першоджерело. Цей текст створено на основі існуючих європейських і вітчизняних практик, нормативних документів, методичних розробок окремих закладів вищої освіти, а також на матеріалах і кейсах Міністерства освіти і науки України, Національного агентства і забезпечення якості вищої освіти, зокрема: Порядок організації освітнього процесу за проектною формою навчання «Інноваційний кампус» Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/metodotdel/wp-content/uploads/sites/28/2021/10/Poryadok-organizatsiyi-osvitnogo-protsesu-za-proektnoyu-formoyu-navchannya-Innovatsijnij-kampus-NTU-HPI-1-1.pdf>

Форма заяви здобувача вищої освіти для запису на проєктне навчання

Директору ННІ (декану факультету)

(назва ННІ (факультету))

(ППП)

Здобувачів вищої освіти:

(ППП, курс, шифр акадегрупи)

(ППП, курс, шифр акадегрупи)

(ППП, курс, шифр акадегрупи)

(ППП, курс, шифр акадегрупи)

(ППП, курс, шифр акадегрупи)

ЗАЯВА

З метою реалізації права на формування індивідуальної освітньої траєкторії просимо записати нас на проєктне навчання за темою:

« _____ »

(тематика проєктного навчання)

освітньої програми « _____ »

(назва ОП, на якій викладається дисципліна)

у першому/другому семестрі 202_ - 202_ навчального року.

Результати навчання за проєктною формою просимо визнати в межах:

- вибірових освітніх компонент, що формують соціальні та підприємницькі навички (<https://stu.cn.ua/wp-content/stu-media/osvitnij-proczes/dovidnyk-vd.pdf>), загальним обсягом до 6 кредитів ЄКТС;

- та/або вибірових освітніх компонент циклу загальної підготовки, загальним обсягом до 6 кредитів ЄКТС;

- та/або самостійної роботи при виконанні індивідуальних завдань, що виконуються із урахуванням особливостей і потреб виконання проєктів (розрахункових, розрахунково-графічних та інших робіт, курсових робіт (проєкту), всіх видів практик, кваліфікаційної роботи), загальним обсягом до 10 кредитів ЄКТС.

(по кожній категорії необхідно вказати назву дисциплін та обсяг кредитів)

Здобувачі вищої освіти

*(підпис)**(ППП)*

*(підпис)**(ППП)*

*(підпис)**(ППП)*

*(підпис)**(ППП)*

*(підпис)**(ППП)*

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ННІ (факультет) _____

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

м. Чернігів

№ _____

Про організацію
проектного навчання
здобувачів вищої освіти

Відповідно до «Положення про проектне навчання в Національному університеті «Чернігівська політехніка»

ЗОБОВ'ЯЗУЮ:

1. Організувати проектне навчання для команди здобувачів вищої освіти у складі:

- ПІП здобувача, назва освітньої програми, форма навчання, курс, шифр академгрупи;
- ПІП здобувача, назва освітньої програми, форма навчання, курс, шифр академгрупи;
- ПІП здобувача, назва освітньої програми, форма навчання, курс, шифр академгрупи;
- ПІП здобувача, назва освітньої програми, форма навчання, курс, шифр академгрупи;
- ПІП здобувача, назва освітньої програми, форма навчання, курс, шифр академгрупи.

Тема проекту: «**НАЗВА ПРОЄКТУ**».

2. Встановити термін проектного навчання з _____ до _____.

3. Встановити обсяг проектного навчання – **00** кредитів ЕКТС.

4. Керівником проектного навчання призначити (ПІБ, посада, науковий ступінь, вчене звання).

Підстава: заява здобувачів вищої освіти від 00.00.2024 з візами.

Директор ННІ

(ПІБ)

ПОГОДЖЕНО:
Зав. кафедри (назва)

(ПІБ)